DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 3. března 2014

o monitorování potravin z hlediska stopové přítomnosti bromovaných zpomalovačů hoření

(Text s významem pro EHP)

(2014/118/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Bromované zpomalovače hoření jsou organické sloučeniny bromu, které se používají v produktech s cílem zabránit či zpomalit vzplanutí hořlavých materiálů v případě požáru. Jsou běžně používány v širokém spektru spotřebních výrobků, například v elektronice, automobilech, nábytku a stavebních materiálech s cílem snížit hořlavost produktu. Bromované zpomalovače hoření se mohou z produktů, ve kterých jsou použity, vyluhovat nebo odpařit. Vzhledem k tomu, že spotřební výrobky se na konci svého životního cyklu vyhazují, zamořily tyto látky v průběhu času životní prostředí a potravinový řetězec.

(2) Řada bromovaných zpomalovačů hoření je však perzistentní, bioakumulativní a toxická pro lidi i pro životní prostředí. Existuje podezření, že mají neurobehaviorální účinky a narušují činnost žláz s vnitřní sekrecí, a jejich výskyt byl zjištěn v biotě v životním prostředí.

(3) Proto Komise požádala Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), aby vypracoval vědecké stanovisko týkající se rizik pro veřejné zdraví souvisejících s přítomností bromovaných zpomalovačů hoření v potravinách.

(4) Vědecká komise EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci přijala od září 2010 do září 2012 šest vědeckých stanovisek [1] týkajících se různých tříd bromovaných zpomalovačů hoření.

(5) EFSA pro řadu z těchto tříd doporučila, aby byly shromážděny další údaje o úrovních uvedených zpomalovačů v potravinách a lidech.

(6) Úrovně bromovaných zpomalovačů hoření v potravinách živočišného původu mohou souviset s přítomností těchto látek v krmivech, proto by na základě prvních výsledků monitorování potravin v roce 2014 mohlo v roce 2015 následovat doporučení týkající se monitorování krmiv,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1. Členské státy by měly v letech 2014 a 2015 provádět monitorování potravin z hlediska přítomnosti bromovaných zpomalovačů hoření. Monitorování by mělo zahrnovat široké spektrum jednotlivých potravin odrážející stravovací návyky s cílem poskytnout přesný odhad expozice a pro různé třídy bromovaných zpomalovačů hoření by do něj měly být zahrnuty různé potraviny.

2. Členské státy by se měly řídit postupy odběru vzorků stanovenými v příloze II nařízení Komise (EU) č. 252/2012 [2], aby se zajistilo, že vzorky jsou reprezentativní pro testovanou šarži.

3. Členské státy by měly provést analýzu různých tříd bromovaných zpomalovačů hoření s cílem zjistit přítomnost následujících látek v příslušných potravinách:

   a) Ve třídě polybromovaných difenyletherů (PBDE): 2,2′,4-tribromdifenylether (BDE-28, č. CAS 41318-75-6); 2,2′,4,4′-tetrabromdifenylether (BDE-47, č. CAS 5436-43-1); 2,2′,4,5′-tetrabromdifenylether (BDE-49, č. CAS 243982-82-3); 2,2′,4,4′,5-pentabromdifenylether (BDE-99, č. CAS 60348-60-9); 2,2′,4,4′,6-pentabromdifenylether (BDE-100, č. CAS 189084-64-8); 2,2′,3,4,4′,5′-hexabromdifenylether (BDE-138, č. CAS 67888-98-6);

[1] Vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM) Evropského úřadu pro bezpečnost potravin; Scientific Opinion on Polybrominated Biphenyls (PBBs) in Food. *EFSA Journal* 2010; 8(10):1789. [151 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1789.
Scientific Opinion on Polybrominated Diphenyl Ethers (PBDEs) in Food. *EFSA Journal* 2011; 9(5):2156. [274 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2156.
Scientific Opinion on Hexabromocyclododecanes (HBCDDs) in Food. *EFSA Journal* 2011; 9(7):2296. [118 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2296.
Scientific Opinion on Tetrabromobisphenol A (TBBPA) and its derivatives in food. *EFSA Journal* 2011; 9(12):2477. [61 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2011.2477.
Scientific Opinion on Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food: Brominated Phenols and their Derivatives. *EFSA Journal* 2012; 10(4):2634. [42 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2634.
Scientific Opinion on Emerging and Novel Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food. *EFSA Journal* 2012; 10(10):2908. [125 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2908.

[2] Nařízení Komise (EU) č. 252/2012 ze dne 21. března 2012, kterým se stanoví metody odběru vzorků a analýzy pro úřední kontrolu obsahu dioxinů, PCB s dioxinovým efektem a PCB bez dioxinového efektu v některých potravinách a kterým se ruší nařízení (ES) 1883/2006 (Úř. věst. L 84, 23.3.2012, s. 1).

2,2′,4,4′,5,5′-hexabromdifenylether (BDE-153, č. CAS 68631-49-2); 2,2′,4,4′,5,6′-hexabromdifenylether (BDE-154, č. CAS 207122-15-4); 2,2′,3,4,4′,5′,6-heptabromdfenylether (BDE-183, č. CAS 207122-16-5) a 2,2′,3,3′,4,4′,5,5′,6,6′-dekabromdifenylether (BDE-209, č. CAS 1163-19-5), ve vejcích a vaječných výrobcích, mléku a mléčných výrobcích, mase a masných výrobcích, živočišných a rostlinných tucích a olejích, rybách a jiných potravinách mořského původu, výrobcích pro zvláštní výživu a v potravinách pro kojence a malé děti, a to prostřednictvím analytických metod s mezí stanovitelnosti 0,01 ng/g v syrovém stavu nebo nižší.

b) Ve třídě hexabromcyklododekanů (HBCDD): (+/–)-α-HBCD (1,2,5,6,9,10-hexabrom-(1R,2R,5S,6R,9R,10S)-rel-cyklododekan, č. CAS 134237-50-6); (+/–)-β-HBCD (1,2,5,6,9,10-hexabrom-(1R,2S,5R,6R,9R,10S)-rel-cyklododekan, č. CAS 134237-51-7) a (+/–)-γ-HBCD (1,2,5,6,9,10-hexabrom-(1R,2R,5R,6S,9S, 10R)-rel-cyklododekan, č. CAS 134237-52-8) v rybách a jiných potravinách mořského původu, mase a masných výrobcích, mléku a mléčných výrobcích, vejcích a vaječných výrobcích, a také v počáteční a pokračovací kojenecké výživě. Mezi analytické metody používané pro stanovení HBCDD patří stanovení stereoizomerů a měly by mít mez stanovitelnosti 0,01 ng/g v syrovém stavu nebo nižší.

c) Ve třídě tetrabrombisfenolu A a jeho derivátů: tetrabrombisfenol A (TBBPA, č. CAS 79-94-7) a případně TBBPA bismethylether (TBBPA-bME, č. CAS 70156-79-5); TBBPA bis(2-hydroxyethyl)ether (TBBPA-bOHEE, č. CAS 4162-45-2); TBBPA bisallyl ether (TBBPA-bAE, č. CAS 25327-89-3); tetrabrombisfenol A bis(glycidylether) (TBBPA-bGE, č. CAS 3072-84-2) a TBBPA bis(2,3-dibrompropyl)ether (TBBPA-bDiBPrE, č. CAS 21850-44-2) v rybách a jiných potravinách mořského původu, mase a masných výrobcích, mléku a mléčných výrobcích, vejcích a vaječných výrobcích. Analytické metody používané pro stanovení tetrabrombisfenolu A a jeho derivátů by měly mít mez stanovitelnosti 0,1 ng/g v syrovém stavu nebo nižší.

d) Ve třídě bromfenolů a jejich derivátů: 2,4,6-tribromfenol (2,4,6-TBP, č. CAS 118-79-6); 2,4-dibromfenol (2,4-DBP, č. CAS 615-58-7); 4-bromfenol (4-BP, č. CAS 106-41-2); 2,6-dibromfenol (2,6-DBP, č. CAS 608-33-3); tetrabrombisfenol S (TBBPS, č. CAS 39635-79-5); tetrabrombisfenol S bismethylether (TBBPS-BME, č. CAS 70156-79-5) v rybách a jiných potravinách mořského původu. Analytické metody používané pro stanovení bromfenolů a jejich derivátů by měly mít mez stanovitelnosti 0,1 ng/g v syrovém stavu nebo nižší.

e) U nově se objevujících bromovaných zpomalovačů hoření: tris(2,3-dibrompropyl) fosfát (TDBPP, č. CAS 126-72-7); N,N′-ethylenebis(tetrabromftalimid) (EBTEBPI, č. CAS 32588-76-4); hexabromcyklodekan (HBCYD, č. CAS 25495-98-1); bis(2-ethylhexyl)tetrabromftalát (BEH-TEBP, č. CAS 26040-51-7); 2-ethylhexyl 2,3,4,5-tetrabrombenzoát (EH-TBB, č. CAS 183658-27-7) a dibromneopentylglykol (DBNPG, č. CAS 3296-90-0) v rybách a jiných potravinách mořského původu, mase a masných výrobcích (včetně jedlých drobů), živočišných a rostlinných tucích a olejích, mléku a mléčných výrobcích, vejcích a vaječných výrobcích a v potravinách pro kojence a malé děti. Analytické metody používané pro stanovení nově se objevujících bromovaných zpomalovačů hoření by měly mít mez stanovitelnosti 1 ng/g v syrovém stavu nebo nižší.

4. Členské státy by měly provést analýzu bromovaných zpomalovačů hoření v souladu s přílohou III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 [1] prostřednictvím analytické metody, která průkazně vede ke spolehlivým výsledkům.

5. Členské státy by měly pravidelně poskytovat úřadu EFSA údaje z monitorování vyjádřené na základě celkové hmotnosti nebo obsahu tuku spolu s informacemi v elektronickém formátu předkládání zpráv, jak bylo stanoveno úřadem EFSA k účelům ukládání do jedné databáze. Členské státy by měly také poskytnout dostupné údaje z předchozích let, které získaly používáním analytické metody, která průkazně vede ke spolehlivým výsledkům, aby bylo možné monitorovat vývoj expozice.

V Bruselu dne 3. března 2014.

Za Komisi

Tonio BORG

člen Komise

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat (Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1).